

स्थानीय राजपत्र

त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका द्वारा प्रकाशित

खण्ड : ६, संख्या : २, मिति २०७९/०४/२९ गते

भाग - २

त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, पिस्कर, सिन्धुपाल्चोक
बागमती प्रदेश, नेपाल

नेपालको संविधानको धारा, २२१ को उपधारा (१) बमोजिम त्रिपुरासुन्दरी
गाउँपालिको कार्यपालिका बैठकले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा
१०२ को उपदफा (१) बमोजिम निर्मित तल उल्लेख भए बमोजिमको कार्यविधि
सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम कार्यविधि, २०७९

नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम कार्यविधि - २०७९

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७९/०४/२९

प्रमाणिकरण मिति: २०७९/०४/२९

स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०७९/०४/३०

प्रस्तावना:

त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकालाई समुदायमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच अभिवृद्धि मूल्य चूनौतीको रूपमा विद्यमान रहेकोले विपन्न, दलित तथा आर्थिक सामाजिक रूपले समस्यामा परेका नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा उपभोग गर्दा आउन सक्ने आर्थिक अवरोध हटाएर गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको समतामूलक पहुँच अभिवृद्धिका लागि जनतासँग गाउँपालिका अध्यक्ष कार्यक्रम अन्तर्गत नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा नागरिकलाई आवद्ध गराउँदै योगदान रकममा सहलियत प्रदान गर्न, एवं नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँचको हक प्राप्तीको प्रत्याभूति गर्न बाझ्छनीय भएकोले, त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन २०७७ को दफा २ को नियम बनाउने त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकालाई अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि जारी गरिएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम “नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यविधि, २०७९” रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) “स्वास्थ्य बिमा” भन्नाले स्वास्थ्य बिमा ऐन बमोजिमको नेपाल सरकारको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्राप्तीका लागि व्यक्ति एवं परिवारले गर्ने बिमा सम्झितनुपर्दछ।

- (ख) “सहुलियत” भन्नाले नेपाल सरकारको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य बिमामा सहभागी हुँदा बिमितले बुझाउने योगदान रकम (प्रिमियम) मा त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकाले बहन गर्ने रकमलाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (ग) “नागरिक” भन्नाले त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका भित्रका सबै नागरिकलाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (घ) “नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम” भन्नाले त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकालाई मिति २०७९/०४/२९ गतेको आ.व. २०७९/०८० को प्रथम गाउँपालिकाको बैठकबाट जनतासंग स्वीकृत नागरिक नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सम्झिनुपर्दछ ।
- (ङ) “योगदान रकम (प्रिमियम)” भन्नाले नेपाल सरकारको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य बिमामा सहभागी हुदै बिमितको तर्फबाट बुझाउने सबै रकम सम्झिनुपर्दछ ।
- (च) “सेवा” भन्नाले स्वास्थ्य बिमा ऐन २०७४ को दफा ५ बमोजिम प्राप्त हुने सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवालाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (छ) “बिमित” भन्नाले स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा सहभागी भई योगदान रकम (प्रिमियम) भुक्तानी गरेको परिवारलाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (ज) “बोर्ड” भन्नाले स्वास्थ्य बिमा बोर्डलाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (झ) “पालिका” भन्नाले त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकालाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (ञ) “कार्यपालिका” भन्नाले त्रिपुरासुन्दरी गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (ट) “कार्यालय” भन्नाले त्रिपुरासुन्दरी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।
- (ठ) “मन्त्रालय” भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई सम्झिनुपर्दछ ।
- (ड) “दर्ता सहयोगी” भन्नाले स्वास्थ्य बिमा स्वास्थ्य बिमा नियमावलीको नियम १२ बमोजिम नियुक्त व्यक्ति सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद- २

कार्यक्रममा आवद्धता सम्बन्धी व्यवस्था

३. आवद्धता : नेपाल सरकारको स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को नियम ३ बमोजिम देहाय अनुसारको आवद्धता हुनेछ ।

(१) कार्यक्रममा सहभागिताको लागि ५(पाँच) जनासम्म सदस्य रहेको परिवारलाई एक एकाइ मानिनेछ ।

(२) कुनै परिवारमा पाँच जनाभन्दा बढी सदस्य भएमा बढी भएजति सदस्यको हकमा प्रति व्यक्ति स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को अनुसूची-१ बमोजिमको योगदान रकम भुक्तानी गर्ने गरि आवद्ध हुन सकिनेछ ।

(३) कार्यक्रममा आवद्धता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ बमोजिम हुनेछ ।

(४) आवद्ध हुने माध्यम

(क) स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को नियम ५ बमोजिमका देहायका आवद्ध हुने माध्यम हुनेछ ।

अ) दर्ता सहयोगी मार्फत

आ) बिमा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली मार्फत विद्युतीय दर्ता प्रणालीबाट

(ख) स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा आवद्धताका लागि नेपाल सरकार वा अन्तर्गतका निकायबाट जारी गरिएको परिचय खुल्ने कुनै पनि लिखितलाई आधार मान्न सकिन्दछ ।

परिच्छेद-३

समीतिको काम कर्तव्य, अधिकारहरू

(५) योगदान रकम: (१) कार्यक्रममा आवद्ध हुँदा लाग्ने योगदान रकम स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को अनुसूची १ बमोजिम हुनेछ ।

(२) योगदान रकम सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्वास्थ्य नियमावली २०७५ को नियम १५ को उपनियम (२), (३), (४), (५) बमोजिम हुनेछ ।

(६) व्यहोर्ने योगदान रकमः (१) कार्यक्रमको आवद्धताको लागि स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को नियम १६ को उपनियम (१) मा अधिन रही नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकार वा त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकाले व्यहोर्ने योगदान रकम देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) प्रचलित कानून बमोजिम अति गरीबको परिचय पत्र प्राप्त परिवारको योगदान रकमले शतप्रतिशत नेपाल सरकारले, (संघीय सरकारको कार्यक्रम तथा बजेट प्राप्त भइसकेपछि मात्र)
- (ख) अति अशक्त अपाङ्गता (रातो कार्ड), कुष्ठरोगी, एच.आई.भी. संक्रमित, जटिल खालको क्षयरोगी (एम.डि.आर.टि.बी.) विरामी भएका परिवारको योगदान रकमको शत-प्रतिशत नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले,
- (ग) सतरी वर्ष उमेर पुगेका ज्येष्ठ नागरिकको योगदान रकमको शत-प्रतिशत नेपाल सरकारले,
- (घ) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संलग्न भएको परिवारको योगदान रकमको ५० प्रतिशत नेपाल सरकारले,
- (ङ) त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकामा सूचिकृत गरिएको/सम्बन्धित वडाको सिफारिसको आधारमा गाउँपालिकाका सबै परिवारको योगदान रकम मध्ये अधिकतम ४० प्रतिशतसम्म त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकाले व्यहोर्ने छ ।

(७) सहलियत प्राप्त गर्न सक्ने: (१) त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकाले वर्गीकरण गरी सूचिकृत/सम्बन्धित वडाले सिफारिस गरेका सबै परिवारले स्वास्थ्य बिमा गर्दा सहलियत प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

(८) सहलियत प्राप्त हुने प्रक्रिया: (१) यस कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने नागरिक (आवेदक) हरुले स्वास्थ्य बिमा योगदान रकम सहलियतको लागि अनुसूची १ अनुसारको आवेदन फारम भरी देहायका कागजात संलग्न गरि दर्ता सहयोगीमार्फत पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (क) स्वास्थ्य बिमा नियमावलीको नियम ६ संग सम्बन्धि अनुसूची २ को बिमालेख फारम (भरिएको),
- (ख) सम्बन्धित वडा कार्यालयको स्थानीय प्रमाणित सम्बन्धी सिफारिस पत्र,

(ग) नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्र,

(९) रकम उपलब्ध गराउने: (१) दफा ८ बमोजिम प्राप्त आवेदनहरु दफा ११ बमोजिमको पालिकास्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समितिले जाँचबुझ गरि सूचना प्रकाशन गर्नेछ । यो सूचनामा तोकिएको समयभित्र तोकिए बमोजिम साझेदारी रकम बिमा दर्ता सहयोगी मार्फत जम्मा गरेपछि कार्यपालिकाको कार्यालयबाट योगदान रकम (प्रिमियम)मा सहुलियत वापतको रकम थप गरि स्वास्थ्य बिमा बोर्डलाई भुक्तानी गरिनेछ ।

(२) वडा सिफारिसको आधारमा देहाय बमोजिम योगदान रकम (प्रिमियम)मा सहुलियत वापतको रकम उपलब्ध हुनेछ ।

क) सबै नागरिकलाई ४० प्रतिशतका दरले,

(१०) सहुलियत प्राप्तिको अवधि: त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकालाई स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रममा श्रोत व्यवस्था नभएसम्म ।

परिच्छेद-४

समिति, अनुगमन, मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था

(११) पालिकास्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समिति: (१) नेपाल सरकार स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को नियम २६ लाई आधारमानी देहायअनुसारका पद एवं प्रतिनिधित्व रहने गरी पालिका स्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समिति गठन हुनेछ ।

क) पालिका प्रमुख :	संयोजक
ख) पालिका उपप्रमुख :	सदस्य
ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत :	सदस्य
घ) सामाजिक विकास समितिका संयोजक :	सदस्य

ड) स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सम्बन्धि विशेष अनुभव वा विज्ञता हासिल गरेको कार्यपालिका सदस्य वा सामाजिक क्षेत्रका व्यक्ति मध्ये पालिका पालिका प्रमुखबाट मनोनित १ जना	सदस्य
च) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

(१२) पालिकास्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समितिको काम कर्तव्य र अधिकारः (१) पालिकास्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार हुनेछन्:

- (क) स्वास्थ्य बिमा सम्बन्धि पालिकास्तरीय कार्यक्रमको स्रोत व्यवस्थापन, योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कार्यपालिकालाई सहयोग गर्ने,
- (ख) कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मूल्याङ्कन, समिक्षा, पृष्ठपोषण, सुधार एवं विस्तार,
- (ग) स्वास्थ्य बिमा सम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापन,
- (घ) स्वास्थ्य बिमा बोर्डसंग समन्वय एवं निर्देशनको कार्यान्वयन,
- (ङ) प्रिमीयम सहुलियतका लागि प्राप्त आवेदनहरु छानवीन गरि निर्णय गर्ने ।

परिच्छेद-४

बाधा अड्काउ फुकाउ सम्बन्धी व्यवस्था तथा विविध

(१३) त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका कार्यपालिकाको कार्यलयले आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ परेमा त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकाका कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउने छ ।

(१४) विविधः यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयमा प्रचलित ऐन, नियमावलीमा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची - १
 (कार्यविधिको दफा ४(१) सँग सम्बन्धित)
 निवेदनको ढाँचा

मिति : २०____/००/००

श्रीमान गाउँपालिका प्रमुख ज्यू,
 त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका
 गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
 पिस्कर, सिन्धुपाल्चोक ।

विषय : स्वास्थ्य बिमा योगदान रकम सहुलियतको लागि आवेदन ।

उपरोक्त सम्बन्धमा यस गाउँपालिकाको नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य बिमा योगदान रकम सहुलियतको लागि देहाय अनुसारको कागजात सहित निवेदन फारम पेश गरेको छु ।

आवेदक

नाम/थर :

उमेर :

ठेगाना :

वडा नं :

टोल :

नागरिकता नं :

जारी मिति :

बुबाको नाम :

आमाको नाम:

परिवार संख्या :

बढी संख्या (५ जना भन्दा बढी भए) :

पालिकाबाट अनुदान लिने रकम रु. (४०%) :

बिमित समय अवधि : २०____/____/____ देखि २०____/____/____ सम्म

बिमा नवीकरण गर्ने मिति :

रुजु गर्ने	सदर गर्ने	निवेदक
नाम :	नाम :	(निवेदकको औंठा छाप)
पद :	पद :	
सही :	सही :	
मिति :	मिति :	

आज्ञाले
 जय बहादुर वाईबा
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत